

Antun Bonefačić (1925. - 2011.)

Samo tri dana prije svog 86. rođendana, 25. svibnja 2011. g., u Zagrebu je preminuo Antun Bonefačić, redoviti profesor u mirovini od 1995.g, vrstan nastavnik, eksperimentalni fizičar i kristalograf.

Antun Bonefačić je rođen u Njivicama na otoku Krku 28. svibnja 1925. Diplomirao je eksperimentalnu fiziku na PMF-u 1951. Od 1951. do 1953. radi kao profesor na gimnaziji u Dubrovniku. Poslije prelazi na Tehnički fakultet u Sarajevu gdje radi kao asistent do 1956. Potom dolazi u Zagreb kao asistent na Farmaceutskom fakultetu, a 1960., na poziv prof. Mladena Paića, prelazi na PMF. Znanstveno se počinje baviti rentgenskim ispitivanjima kristalnih struktura, te je 1963. doktorirao na temu "Rentgenografska strukturna analiza nekih živa-II sulfata", pod mentorstvom profesora Mladena Paića.

Docent postaje 1965., potom 1970. izvanredni profesor, 1975. redoviti profesor, a 1995. odlazi u mirovinu. Od 1961. do 1963. bio je vanjski suradnik Instituta „Ruđer Bošković“. Od 1985. do 1986. boravio je u svojstvu eksperta na Univerzitetu u Tlemecenu u Alžiru. Godine 1963. odlazi na dvogodišnji postdoktorski boravak u laboratoriju za fiziku čvrstog stanja na Faculté des Sciences u Orsayu u Francuskoj kod profesora André Guiniera. Bavi se ispitivanjem defekata u kristalima i difuznim rentgenskim raspršenjem uzrokovanim toplinskim titranjima kristalne rešetke, što je rezultiralo vrijednim radom X-Ray Study of Difusse Streak Diffraction Pattern from Silicon Single Crystals, objavljenom u prestižnom časopisu Acta Crystallographica 1969. Nakon povratka iz Francuske postaje Pročelnik Odjela fizike metala I u Institutu za fiziku Sveučilišta u Zagrebu, gdje je organizirao rad rentgenskog laboratorija i vodio strukturna ispitivanja metala i slitina rentgenskom difrakcijom i transmisijskom elektronskom mikroskopijom.

Za vrijeme boravka u Orsayu upoznao se s idejama profesora Duweza iz CALTECH-a, SAD, o mogućnosti kaljenja slitina brzinama hlađenja (kaljenja) većim od 10^6 K/s. Na osnovi tih ideja profesor Bonefačić je inicirao na Institutu za fiziku izradu uređaja za kaljenje, "metoda dva klipa", koji postaje glavni izvor priprema uzoraka metastabilnih prezasićenih čvrstih otopina metalnih slitina, pogotovo prijelaznih metala u aluminiju. Bio je mentor mnogim diplomskim i magistarskim radovima. Mnogim asistentima je bio mentor prilikom izrade doktorskih disertacija, nakon čega su nastavili vrlo uspješnu znanstveno-nastavnu karijeru u zemlji i inozemstvu.

Useljenjem u novu zgradu fizike PMF-a početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, s mlađim suradnicima osniva Laboratorij za mikrostrukturna istraživanja materijala, prepušta vođenje laboratorija mlađima, a sam se posvećuje nastavi fizike na nastavnom smjeru Profesor fizike. Niz godina je predavao Fiziku metala na poslijediplomskom studiju Metalurškog fakulteta u Sisku i fakulteta Strojarstva i brodogradnje u Zagrebu. Bio je organizator niza ljetnih škola i simpozija. Dobitnik je Republičke nagrade "Ruđer Bošković" 1971. g. za znanstveni rad na području ispitivanja prezasićenih metalnih čvrstih otopina. Objavio je samostalno ili u koautorstvu zamjetan broj znanstvenih i stručnih radova.

Bio je pročelnik Fizičkog odjela od 1966. do 1968., prodekan PMF-a od 1970. do 1972. i predstojnik Fizičkog zavoda od 1980. do 1983. Profesor Bonefačić ostat će u nezaboravnom sjećanju generacijama studenta od kojih su mnogi još i danas aktivni nastavnici u srednjim školama diljem Hrvatske prenoseći znanje fizike, koje su stekli slušajući njegova predavanja, na nove i nove generacije đaka.

Antun Tonejc